

znano, dobivamo petrolej iz Galicije; svoječasne težave s petrolejem so se pripisovale temu, da so Rusi imeli nekaj časa zasedena zemlja, kjer so petrolejski vrelci. Tudi se je mnogo slišalo o poškodbah, ki so jih Rusi na vrelcih napravili. Ali vkljub temu imajo petrolejski izdelovalci tudi v vojni naravnost velikanske dobičke. Svojim delničarjem so že lansko leto petrolejske družbe plačale prav masne dividende; pri eni sami družbi so na upravne odbornike razdelili kar celi milijon kron na tantijenhah. Vse kaže torej, da so bili petrolejski dobički naravnost velikanski. Ljudstvo je moralo s stradanjem te dobičke skupaj spraviti. Pač čudno, čudno...

Preskrba živilskih sredstev v ptujskem okraju. V Ptuj se oblastva in gotovi odbori ter posamezne osebe prav živahno brigajo zato, da se revno prebivalstvo preskrbi z najpotrebnejšimi živilskimi sredstvi. To v teh težkih vojnih časih gotovo ni lahka stvar. Kakor se nam zdaj poroča, je mesto s svojim vzorno delujočim županom g. Ornigom mislilo tudi na bodočnost in preskrbelo kot nekako „železno rezervo“ za najhujše čase celo vrsto živilskih sredstev. Krompirja je mesto skupno pridelalo 7 vagonov, nakupilo pa 14 vagonov. Velik del te zaloge je rezerviran za poznejše čase, ko bodo draginjske razmere v tej grozoviti vojni še hujše. Zdaj je mesto tudi nakupilo dva vagona petroleja, ki se ju istotako rezervira za poznejše težje čase. Največ skrbi dela v sedanjem trenutku vprašanje svinjske masti, ki je skoraj popolnoma pošla in jo je zdaj izredno težko dobiti. Posredovanju g. župana in okrajnega načelnika Orniga se je posrečilo spraviti skupaj potrebno garancijo, da se preskrbi vsaj gotovo množino masti. Pomisliti se mora, da ima mast danes skrajno visoko ceno in da si tudi trgovci ne morejo večje množine preskrbeti, ker je rizika prevelika. Treba je torej pridobiti gotovi kapital, s katerim se zagotovi nabavo potrebne masti. Kakor rečeno, se je to tudi posrečilo. Ptujski okrajni zastop je garantiral svoto 20.000 K, ptujsko mesto 2000 K, ormoški okrajni zastop 10.000 K in rogaški okrajni zastop 5000 K, skupaj torej 37.000 kron. S tem se je storilo veliko delo za bedno prebivalstvo, ki v tej vojni gotovo največ tipa in ki že z grozo misli na to, da bi zamogla vojna še čez zimo trajati. Izredno velike so pa tudi zasluge g. načelnika Orniga glede preskrbe prebivalstva z mesom. Mesto prodaja že itak skoraj skozi vso vojno meso v lastni režiji in po v splošnem z ozirom na današnje razmere prav nizki ceni. K temu pride še prisilno klanje (Notschlachtung) vsled raznih nezdod, ki prinese tudi mnogo vžitnega mesa k razprodaji. V zadnjih tednih pa se je uvedlo rekviriranje klanke živine, o katerem je „Stajerec“ že itak prav mnogo pisal in odlično zastopal kmetijske interese. Lahko rečemo, da se noben drugi list ni tako za to zadevo potegoval. Rekviriranje je bilo določeno seveda v prvi vrsti z ozirom na potrebščino vojskovanja, katerim se noben patrijot ne more vstavljati. Da je bila potrebščina velikanska, ve vsak veščak. Meseca junija se je zahtevalo v našem okraju za armado 800, za vojaške garnizije 180 (kar je bilo mnogo premalo!) in za civilno prebivalstvo — nič živine. Posredovanju g. načelnika Orniga se je zahvaliti, da so se te potrebščine oziroma te številke za mesec julij znatno spremenile. Za ta mesec so namreč določene takole: za armado 580 kosov živine, za garnizijo 400 in za civilno prebivalstvo 200. Medtem ko je preje ostalo v naših krajih le 180 kosov živine, ostalo jih bode v tem mesecu 600 kosov. To je z ozirom na domače potrebe gotovo izborni uspeh. Vsa hvala prizadetim činiteljem in zlasti načelniku Ornigu!

Prepiri v italijanski zbornici. K.-B. poroča iz Zürich a dne 2. t. m. o seji italijanske državne zbornice m. dr.: Radikalec Gasparotti je trdil, da imajo avstro-ogrske oficirji in vojaki večkrat povelje, da ne napravijo nobenih vjetih; socialistični poslanec Matti je pri temu zaklical: „Isto se zgodi pri vseh armadah; tudi nekateri naših oficir-

jev storijo to“. Pri teh besedah je nastal hudi nemir proti Mattiju. Matti je zaklical: „To je resnica!“ Vojni minister Morrone: „Laž je patrijotična dolžnost“. (To je pač prav laško stališče! Op. ur.) Republikanski poslanec Acqua je hotel na Mattija skočiti, ali izgubil je zavest in padel na tla. Ko se je Acqua iz dvorane neslo, trajal je nemir naprej. Socijalist Morgari vtemeljeval je potem svoj dnevni red, ki je zahteval zaključek premirja in pospeševanje trajnega mira od strani Italije. Morgari je dejal, da bi bilo za Italijo mnogo bolj patrijotično, da odreši neobdelane, od malarije okužene dežele, da prepreči razširjenje zločinstva in analfabetizma, namesto da zavzema skalo vje v Trentinu in votline na Krasu. Italijanski načrti k dozdnevemu uresničenju temeljnega stavka narodnosti bi, ako bi se posrečilo, mnogo tisoč Nemcev in Slovanov pod italijanski jarem prinesli. Sploh so smešni, ako se Italija polasti grških otokov in albanskih pokrajin ter hoče izključiti od Jadranskega morja vse druge narodnosti. Tudi so zavezniki Italije v Irlandski, Besarabiji, Finski, Poljski in bolgarski Makedoniji dokazali, kaj držijo od narodnostnega principa. Ne sme se mi odgovarjati, da bi premirje in mednarodno posvetovanje zdaj Nemčiji in Avstro-Ogrski koristilo. Ničesar ne dokazuje, da bi se sreča orožja Nemčije in Avstro-Ogrske ne zboljšala še več in le površno ocenjevanje zamore Avstro-Ogrsko in Nemčijo za izbruh vojne odgovorno delati; saj so druge sile, in zlasti Italija, ravno tako napadalo postopale in vojno razširile. Zlasti Italija je s svojim libijskim podjetjem krvave dogodke pričela, ki so preko balkanskih vojev evropski vojni vodile. Zdaj, ko je že dve leti sem zmaga od enega bojišča k drugemu menjala in ostaja ednako le nadaljno žrtvovanje milijonov ljudi, mora iluzija ponehati, da se zamore z vojno mednarodne probleme rešiti... Tako je govoril italijanski socialista. Pri glasovanju je bilo zanj 45, za vlado pa 391 glasov oddanih.

Neposredni davki. Piše se nam: V 3. četrtletju 1916 potekajo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih dnevih: I. Od zemljarine, hišne-razredovine in najmarine ter od 5 odstotnega davka od najemnine onih poslopj, ki so prosta najmarine: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1916. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1916. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1916. II. Od občne pridobnine in pridobnine podjetij podvrženih javnemu dajanju računov. Dokler ni predpisana davčna dolžnost za tekoče leto, mora se plačevati davek po odmeri preteklega leta. Ako se ne plačajo davčni obroki najkasneje 14 dni po plačilnem roku, morajo se plačati tudi zamudne obresti od državnega davka in deželne doklade, če presega celotni državni davek dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4. tednih po preteku plačilnega roka, iztirjajo se z zamudninami obresti vred izvršilnim potom. Plaćevanja izvrše se lahko tudi pri vsakem c. kr. poštnem uradu v nakaznem prometu pošto-hranilnega urada.

Ormoč-Ptuj. Iz krogov „Rdečega križa“ se nam piše: Direktor Otto Hofbauer iz Dunaja, ki je s predavanjem svojih dunajskih humoresk po naročilu „Rdečega križa“ tudi že naše bolane in ranjene vojake zabavaj, obiskal je dne 5. t. m. Cesarja Franc Jozefa bolnišnico nemškega viteškega reda v Ormoču in je imel tam predavanja, za katera je žel mnogo hvale. Ako mu čas to dopusti, bode skrbel direktor Hofbauer tudi še v naših ptujskih bolnišnicah za humor, zakar mu izražamo že naprej zahvalo in priznanje.

Veliki požar Ptuj. Včeraj dne 5. t. m. zvečer ob pol 10. uri je izbruhnil veliki požar v gospodarskem poslopju grofa Herbersteina v Ptuj. Vsled silnega vetra se je požar izredno hitro razširil in ni bilo mogoče, poslopje rešiti. Pač pa se je v težkem delu rešilo sosedna poslopja, živino in sploh preprečilo nadaljnjo razširjenje ognja. Izredno pridno je bilo vojaštvo, posebno pionirji in

saperji, ki so res na požrtvovalni način lovali. Vojaškemu komandu gre vsa hvala to uslugo. Ptujška prostovoljna požarna ba je došla s parno šprico na lice. Žal, da se je moralo vodo v dveh linijah okroglo 500 m daleč dobivati. Tudi pri sami se je pojavil pogrešek; vsled tega vodo šele pozno dobilo. Gasilci so delo s poveljstvom načelnika g. Stendte skoraj ure jutraj, predno se je požar zadušil. je seveda velika, zlasti ker je mnogo in mrve ter imetja poslov zgorelo. Kaj ožen nastal, doslej se ni znano. Brž zopet kakšna neprevidnost kriva.

Nabiranje kopriv. Glasom uradnih in določil je treba pri nabiranju kopriv ziti na sledeče: 1. Koprive se morajo rati potem, ko so odvetle, torej nekoneca avgusta. Prej nabrane koprive vrednosti, ker nimajo dovolj trdnega 2. Službe proste čete, okrevajoči in vojniki morajo vse koprive v obližju svoje vališč tik tal porezati, oziroma požeti izpuliti in jih naredkomu posušiti. Pa pa je treba paziti na to, da se ne delajo poljskim pridelkom. 3. Koprive se ošmrcati, to je otrebiti listja, predno nejo sušiti. Listje je posebej sušiti in sveže koprive se kaj radi vnamejo, predebelih plasteh; vlakno se spridi in bi vse vrednost. Kvarno mu je tudi na mokrem, vsled česar je treba eno drugo opustiti. Občinstvo se pozivlja k ranju kopriv. Nabrano blago se mora činah urejeno izročiti najbližjemu etap postajnemu poveljstvu, oziroma vojaškrajnemu poveljstvu. Za dobro posušena kakor tudi listje plačajo le-ta po 6 kr 100 kg.

Bosna-pasta in perocid

Absolutno pomanjkanje bakrenega jola prisili nas letos zopet k rabi surakakor bakreno pasto Bosna, galun in pri Pri „Bosna-pasti“ se je v prvem nalnem navodilu dodatek apna kot nepot označil. Posledica v praksi je bilo kalfalno sežganje na listju, pogankah in ki je bilo ednako najhujši toči, in s raznih sodov čudežno različno (1% na teko S primešanjem apna se je sedaj vlostne pojave v nadaljnjih parcelah od in sedaj koristni učinek bakrene paste se do jeseni pričakovati.

Trgovinski „perocid“ se rabi letemeni v sledeči obliki:

- 1 1/2 % razpušeni perocid,
- 0-3 % bakreni vitrijol,
- 0-3 % galun.

Naprava 1 1/2 % ali 2 % ne tekočinecid je za viničarja najtežavnejša. Da vsebino pri perocidovi tekočini, ki se mtralizirana, potreben bi bil instrumentovori ge ben tehničar za žganje ali sladkor. Takajbavljenih nica bi omogočila kontrolo za sleparskčine. Kajti tatvina na bakrenem vitrijolu je pri redkosti in visoki ceni teh stvari ovoz prep vsakdanjega.

Dokler nimamo takega instrumenteta. (Na pri perocidovih tekočinah natančno merica; ali tehtanje in direktno neutraliziranje apnanje o ko o b h o d n o p o t r e b n o ; ž a l d a j e v s l a m e . O p . s t o p a n j e n e k a j p o m a n j k l j i v o .

Proces neutraliziranja nasproti bakapneni tekočini naj se izvrši pri perocidnro be. To je lahko povedano, ali težkojeno. Kajti apno barva beli reagenčni od vsega začetka sem rdeče. Prehod rdellega v rdeče, od plavega ali rdečega lletno, zamorejo le veščaki opazovati. je poskušanje ponoviti.

Lichtenegg, junija 1916. Franc

Gospodarske.

Omejitev uporabe jaje za pripravo nje pijač. Namestništvo je v svrhu varčevanja, Elas-fluid, da prepevala v uporabo jaje za pripravljanje vsačinek se potrd pijač v gostinskih in krmarskih obrtnih obratih tudi v slaščičarnah. Prestopki teg ukaza bi se stoječih zakonitih dolo bah strogo kaznovali.

